

OP Företagsbanken Abp:s bokslutskommuniké
1.1–31.12.2016

OP Företagsbanken Abp:s bokslutskommuniké 1.1-31.12.2016

- Koncernens resultat före skatt var 504 miljoner euro (625). Räntabiliteten på eget kapital var 10,4 % (14,8).
- Bankrörelsens resultat före skatt minskade till 260 miljoner euro (334) då nettointäkterna från placeringsverksamheten minskat. Utlåningen växte under rapportperioden med 9,7 % till 18,0 miljarder euro (16,4). Kostnads-intäktsrelationen var 32,8 procent (27,4).
- Skadeförsäkringens resultat före skatt minskade till 231 miljoner euro (267) då nettointäkterna från placeringsverksamheten minskat. Den operativa totalkostnadsprocenten var 87,6 (87,3).
- Resultatet före skatt för Övrig rörelse var 13 miljoner euro (23). Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.
- CET1-kapitaltäckningen var 14,9 % (14,1). Målet är 15 %.
- De ekonomiska målen uppdaterades i enlighet med strategin OP 2016.
- Utsikter för 2017: OP Företagsbankskoncernens resultat före skatt 2017 väntas bli ungefär lika stort som eller mindre än resultatet före skatt 2016.

	1-12/2016	1-12/2015	Förändring, %
Resultat före skatt, milj. €			
Bankrörelse	260	334	-22,1
Skadeförsäkring	231	267	-13,2
Övrig rörelse	13	23	-44,5
Koncernen totalt	504	625	-19,4

Som jämförelsetal för resultatet har använts talen för kvarvarande verksamheter för motsvarande perioder 2015. För balansräkningstal och andra tal av tvärsnittstyp har som jämförelsetal använts talet vid slutet av 2015 om inte annat nämns.

Ekonomiska mål	1-12/2016	1-12/2015	Mål
Kundupplevelse, NPS (-100-+100)	58		70, på sikt 90
CET1-kapitaltäckning, %	14,9	14,1	15
Avkastning på ekonomiskt kapitalkrav, %	17,0	21,6	22
Kostnader för nuvarande affärsrörelse, milj. €	471	475	Kostnaderna 2019 under kostnaderna 2015
Utdelningsförhållande av räkenskapsperiodens resultat, % *	50,4	30	50

* Styrelsens förslag

OP Företagsbanken Abp:s bokslutskommuniké 1.1-31.12.2016

Innehåll

Omvärlden.....	3
Koncernens resultat.....	4
Viktiga händelser i januari–december	5
Koncernens kapitaltäckning.....	6
Rating.....	8
Riskhantering.....	8
Koncernens riskposition	8
Segmentens resultat.....	12
Bankrörelse.....	12
Skadeförsäkring	14
Övrig rörelse.....	16
Koncernens strukturarrangemang.....	17
Personal och ersättningar	17
Investeringar och utveckling.....	17
Förvaltning och ledning.....	17
OP Företagsbanken Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel.....	18
Utsikter för 2017.....	18
Resultaträkning.....	19
Rapport över totalresultat	19
Balansräkning.....	20
Rapport över förändringar i eget kapital	21
Kassaflödesanalys.....	22
Uppgifter enligt rörelsesegment.....	23
Noter	25

Omvärlden

Den globala ekonomin växte fortfarande långsamt 2016. Tillväxten i euroområdet ekonomi var en aning mindre än året innan. Osäkerheten kring de ekonomiska utsikterna ökade under sommaren, då Storbritannien röstade för ett EU-utträde. Förtroendet för ekonomin förbättrades dock åter under slutet av året, och tecknen på en ekonomisk återhämtning ökade.

Inflationen inom euroområdet var liten i synnerhet under början av året. Europeiska centralbanken (ECB) sänkte i mars sin styrränta till noll och sin inlåningsränta till -0,4 procent. Dessutom utvidgade ECB sitt köpprogram för värdepapper. Euribor-räntorna sjönk ytterligare något till följd av ECB:s åtgärder. De långa räntorna steg under slutet av året, men hölls lägre än i början av året.

Den finländska ekonomin började småningom att återhämta sig. Bygandet växte kraftigt och likaså ökade konsumtionen med god fart. Inom exporten var utvecklingen fortfarande dämpad. Arbetslösheten vände nedåt, och hushållens förtroende stärktes klart mot slutet av året. Inflationen var fortfarande långsam. Bostadsmarknaden piggade till, och bostadspriserna steg måttfullt.

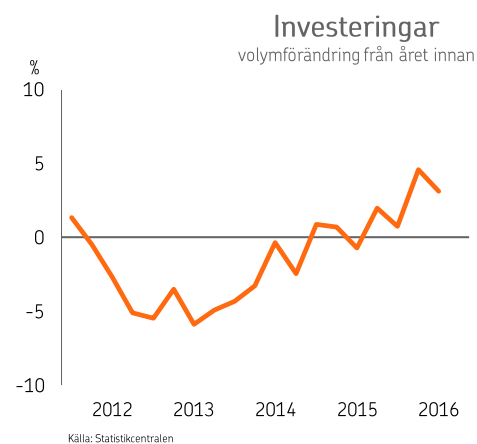
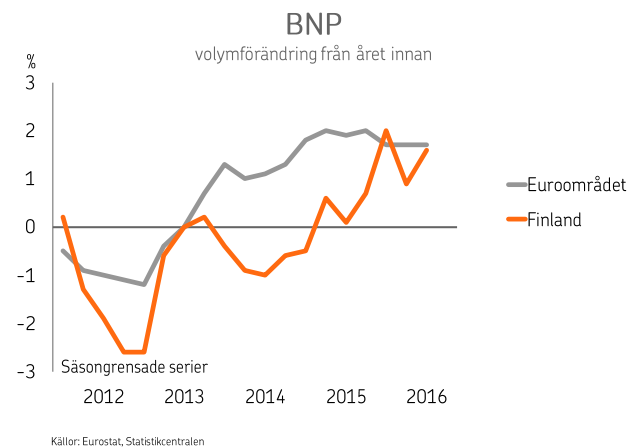
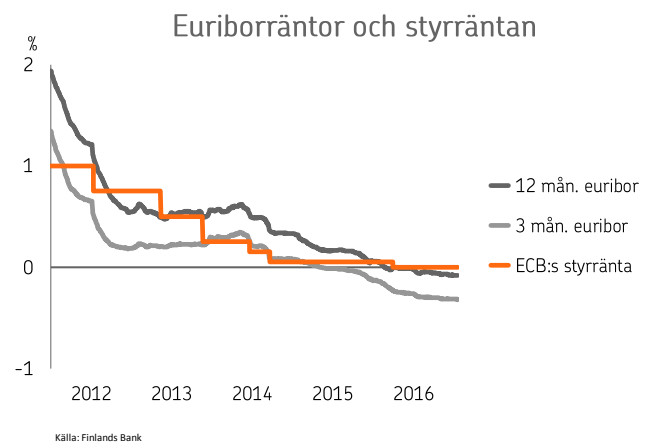
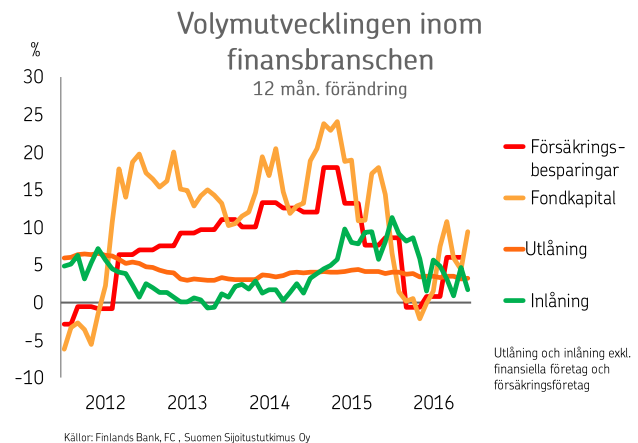
Förtroendet för de ekonomiska utsikterna har stärkts såväl i Finland som på exportmarknaden. Tillväxten i den finländska ekonomin väntas 2017 fortsätta i lugn takt på en bredare bas än tidigare. ECB har meddelat att den fortsätter med sin stimulerande politik också 2017. Enligt de här riktlinjerna kommer styrräntorna att hållas låga hela året.

Utlåningen till hushåll fortsatte 2016 att öka med en takt på cirka tre procent. Nedgången i räntorna på nya uttagna bolån stannade upp under slutet av året. Finland har den lägsta medelräntan på bolån till hushåll bland euroländerna. Ökningen i utlåningen till bostadssammanslutningar och företag avtog från motsvarande period året innan. Förändringen beror särskilt på företagslånens svagare utveckling.

Inlåningen växte långsammare än året innan. Inlåningen från hushåll ökade, men från den offentliga sektorn och från företag lugnade inlåningen klart ner sig efter tillväxtpurten året innan.

Värdet av de i Finland registrerade placeringsfonderna ökade 2016 med nästan 10 procent. Den positiva marknadsutvecklingen stimulerade efterfrågan under slutet av året, men ökningen i fondernas nettoteckningar blev dock svagare än året innan. Premiinkomsten från livförsäkringar blev 30 procent mindre än året innan.

Premieinkomsten hos de skadeförsäkringsbolag som registrerats i Finland ökade i fjol med 1,0 procent. De utbetalda ersättningarna ökade under samma period med 5,5 procent.

Koncernens resultat

Milj. €	1-12/ 2016	1-12/ 2015	Föränd- ring, %	10-12/ 2016	10-12/ 2015	Föränd- ring, %
Räntenetto	228	220	3,6	50	56	-9,6
Försäkringsnetto	534	507	5,2	135	124	9,1
Provisionsintäkter, netto	-4	37		-14	6	
Nettointäkter från placeringsverksamhet	247	319	-22,5	94	47	97,6
Övriga rörelseintäkter	33	29	12,4	3	8	-68,6
Andel av intresseföretagens resultat	-2	0		-2	0	
Intäkter totalt	1 037	1 113	-6,7	266	242	10,0
Personalkostnader	162	155	4,3	42	39	6,4
Avskrivningar och nedskrivningar	51	49	4,2	14	13	7,7
Övriga rörelsekostnader	281	253	11,0	82	68	19,5
Kostnader totalt	494	457	8,0	137	120	14,0
Nedskrivningar av fordringar	37	29	26,9	23	9	
OP-bonus till ägarkunder	2	2	12,3	0	0	10,2
Resultat från kvarvarande verksamheter före skatt	504	625	-19,4	105	112	-6,3
Resultat från avvecklade verksamheter före skatt*		26			9	
Resultat före skatt totalt	504	652	-22,6	105	121	-13,2

* I den partiella delningen av OP Företagsbanken Abp 30.12.2015 överfördes verksamheterna inom kapitalförvaltningen, kortrörelsen och fastighetskapitalförvaltningen till OP Andelslag.

Januari-december

Koncernens resultat före skatt var 504 miljoner euro (625). Intäkterna minskade med 6,7 procent och kostnaderna ökade med 8,0 procent. Intäkterna minskade inom både bankrörelsen och försäkringsrörelsen. Trots att ränte- och försäkringsnettot ökade från jämförelseperioden, minskade intäkterna till följd av att nettointäkterna från placeringsverksamhet och nettoprovisionsintäkterna minskade.

Räntenettet ökade till 228 miljoner euro (220) trots att räntorna allmänt var låga. Utlåningen ökade från jämförelseperioden med 9,7 procent och snittmarginalen ökade till 1,41 procent (1,38).

Försäkringsnettot ökade med 5,2 procent till 534 miljoner euro (507). Premieintäkterna ökade med 1,6 procent från jämförelseperioden då premieintäkterna från privatkunder ökade. Försäkringsersättningarna minskade något från jämförelseperioden.

Nettoprovisionsintäkterna uppgick till -4 miljoner euro (37). Provisionsintäkterna blev mindre än under jämförelseperioden och provisionskostnaderna ökade från början av rapportperioden av de provisioner som betalades till medlemsbankerna till följd av att gruppens interna verksamhetsmodell ändrades. Ändringen i verksamhetsmodellen beskrivs mer ingående i rörelsesegmentens resultat. Provisionsintäkterna minskade då provisionsintäkterna från värdepappersförmedling minskade till följd av Finland framåt-initiativet Placera i Finland.

Provisionsintäkterna från emissionen av värdepapper och från utlåningen minskade också.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 247 miljoner euro (319). Nettointäkterna från värdepappershandeln ökade med 24 miljoner euro och realisationsvinsterna på skuldebrev bland tillgångar som kan säljas ökade med 22 miljoner euro. Å andra sidan minskade nettointäkterna från tillgångar som kan säljas då realisationsvinsterna på egetkapitalinstrument minskade med 92 miljoner euro och utdelningarna blev mindre än under jämförelseperioden. Jämförelseperiodens utdelningar ökade på grund av utdelningar från företag som hör till OP Gruppen och som inte längre efter ändringarna i koncernstrukturen 2015 ackumuleras för OP Företagsbankskoncernen. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick nedskrivningar för totalt 16 miljoner euro (9).

De övriga rörelseintäkterna var 33 miljoner euro (29). Intäkterna ökade till följd av debiteringarna av kostnaderna för den centraliserade likviditetsreserven från gruppens övriga kreditinstitut samt till följd av de serviceavgifter från medlemsbankerna för gruppens ändrade interna verksamhetsmodell som började debiteras från början av rapportperioden.

De totala kostnaderna ökade och uppgick till 494 miljoner euro (457). Personalkostnaderna ökade från jämförelseperioden med 4,3 procent eftersom antalet anställda ökade och ICT-

kostnaderna ökade med 29,2 procent främst för att skadeförsäkringens ICT-kostnader ökade.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 37 miljoner euro (29). Deras andel av kredit- och garantistocken var 0,18 procent (0,15).

Fonden för verkligt värde före skatt ökade med 95 miljoner euro och var vid slutet av perioden 245 miljoner euro positiv (150).

Oktober–december

Resultatet före skatt var 105 miljoner euro (112). Resultatet försvagades av att kostnaderna och nedskrivningarna ökade, trots att intäkterna ökade med 10,0 procent från jämförelseperioden. Intäkterna förbättrades av att försäkringsnettot och nettointäkterna från placeringsverksamheten var bättre än under jämförelseperioden. Då ändringen av gruppens interna verksamhetsmodell fick provisionskostnaderna att öka, blev nettoprovisionsintäkterna negativa. Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade till följd av nettointäkterna från värdepappershandeln och realisationsvinster på skuldebrev bland tillgångar som kan säljas.

Kostnaderna totalt var 137 miljoner euro (120). Kostnaderna ökade främst till följd av att ICT-kostnaderna ökade. Personalkostnaderna ökade med 6,4 procent.

Viktiga händelser i januari–december

Strategin OP 2016

Förvaltningsrådet vid OP Gruppens centralinstitut fastställde i juni OP Gruppens strategi och de strategiska målen på grupplanet. I enlighet med den nya strategin har OP Gruppen som mål att gradvis förändras från en ren finansaktör till ett flerbransch- och tjänsteföretag med gedigen finanskompetens i den digitala tiden. Strategin lyfter fram utvecklingen av kundupplevelsen genom att digitalisera tjänster och funktioner. Affärsrörelsen utvidgas genom att expandera bland annat hälso- och välbefinnanderörelsen.

Till följd av strategin OP 2016 uppdaterades OP Företagsbankens ekonomiska mål i december. Numeriska mål ställdes för kapitaltäckning (CET1), lönsamhet (avkastning på ekonomiskt kapital), effektivitet (kostnader för den nuvarande affärsrörelsen), utdelningsförhållande och kundupplevelse, vilken mäts med en kundupplevelsemätare (Net Promoter Score som mäter rekommendationsvilja, NPS-tal)

Konkurrens- och konsumentverkets utredningsbegäran

OP Gruppen har lämnat in sitt svar på Konkurrens- och konsumentverkets utredningsbegäran från 2015. Myndigheterna reder ut OP Gruppens marknadsställning inom hushållsbanktjänster och prissättningen av skadeförsäkringsprodukter. Myndigheterna utreder fortfarande ärendet.

ECB:s riktade finansieringstransaktion TLTRO-II

ECB erbjuder euroområdet kreditinstitut en serie av fyra riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO-II), var och en med en löptid på fyra år, främst för att stöda tillväxten.

Bankerna kan inom ramen för TLTRO-II låna ett belopp som motsvarar högst 30 procent av deras utlåning till företag och hushåll inom euroområdet i slutet av januari 2016 med undantag av bolån till hushåll. För att kunna upprätthålla den goda tillväxten deltog OP Företagsbanken i TLTRO-II-transaktionen med totalt 3 miljarder euro.

Återköp av kapitallån

OP Andelslag meddelade i september att det undersökte möjligheten att delvis eller helt från marknaden lösa in ett evigt kapitallån på 40 miljoner euro som OP Företagsbanken Abp emitterat 30.11.2005. Eventuella inlösningar skulle inte ha påverkat OP Företagsbankens kapitaltäckning. OP Andelslag har inte verkställt någon inlösen.

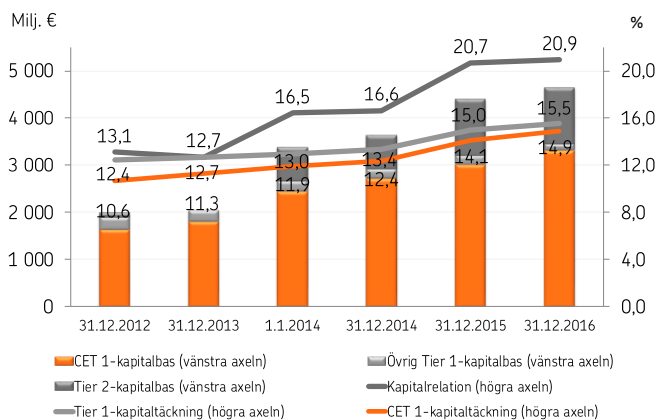
Finansieringsprogram riktade till sme-företag

OP Företagsbanken undertecknade i mars ett avtal med Europeiska investeringsfonden (EIF) om 150 miljoner euro för att finansiera innovationer och stimulera tillväxten hos sme-företag. Inom avtalet kan OP Företagsbanken till innovativa sme-företag bevilja nya krediter för vilka EIF beviljar en riskdelningsgaranti på 50 procent. Sme-företagens intresse för finansieringen har varit stort. Över 50 företag har hittills använt finansieringen och krediter har redan beviljats för cirka en tredjedel av programmets 150 miljoner euro.

I januari 2017 utvidgade OP Företagsbanken sin förmedlarroll genom att underteckna ett nytt avtal om finansiering i anslutning till finska statens, EIB-gruppens och Europeiska kommissionens gemensamma sme-företagsinitiativ. Genom det nya programmet kan OP Företagsbanken finansiera sme-företag som sysselsätter färre än 250 personer med 150 miljoner euro. OP Företagsbanken stöder den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen i framtiden genom att finansiera små och medelstora företag med tillväxtpotential.

Koncernens kapitaltäckning

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

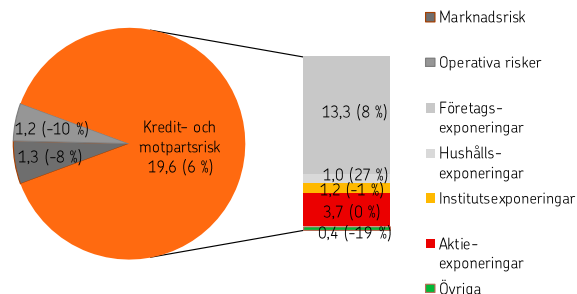
Koncernens CET1-kapitaltäckning var vid slutet av rapportperioden 14,9 procent (14,1). Koncernens mål för CET1-kapitaltäckningen är 15 procent.

Kapitaltäckningen i kreditinstitutsverksamheten är stark i förhållande till den lagstadgade kapitaltäckningen och de kapitalkrav som ställs av myndigheterna. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen. Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen höjer i praktiken den nedre gränsen till 10,5 procent för kapitalrelationen och till 7 procent för CET1-kapitaltäckningen.

Kärnprimärkapitalet uppgick till 3,3 miljarder euro (3,0) vid slutet av rapportperioden. Kärnprimärkapitalet ökade till följd av resultatet av segmenten Bankrörelse och Övrig rörelse och försäkringsbolagens utdelningar.

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet uppgick vid slutet av rapportperioden till 22,1 miljarder euro (21,3), vilket är 3,8 procent större än vid slutet av fjolåret. De genomsnittliga riskvikterna för kreditrisken hölls på samma nivå som vid föregående årsskifte. I aktieexponeringarna ingår 3,7 miljarder euro i riskvägda poster för koncernens interna innehav i försäkringsföretag.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp 31.12.2016
 totalt 22,1 mrd.€
 (förändring från årets början 4 %)

OP Företagsbankskoncernen ingår i OP Gruppen, vars kapitaltäckning övervakas i enlighet med lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat.

Som en del av OP Gruppen beviljades OP Företagsbanken i oktober 2015 tillstånd av Europeiska centralbanken (ECB) att behandla finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag som riskvägda poster i enlighet med tidigare praxis. Den metod som tillämpas på investeringarna i försäkringsföretag leder till en riskvikt på cirka 280 procent.

Från början av 2016 omfattas OP Gruppen av ett buffertkrav på 2 procent för andra systemviktiga institut (O-SII). O-SII-kravet gäller inte OP Företagsbanken. Finansinspektionen beslöt i december 2016 att tills vidare inte ställa något kontracykliskt buffertkrav för bankerna. Finansinspektionen fortsätter dock beredningen av en lägsta gräns på 10 procent för den genomsnittliga riskvikten för bolån som förberedelse på den ökade systemrisken. Den lägsta gränsen för riskvikten skulle inte ha någon väsentlig inverkan på OP Företagsbankens kapitaltäckning.

OP Gruppen lyder under ECB:s tillsyn. ECB har 2015 för OP Gruppen ställt ett buffertkrav enligt prövning i enlighet med kreditinstitutslagen som en del av processen i anslutning till tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). Kärnprimärkapitalkraven var med beaktande av buffertkravet enligt prövning 9,75 procent och med beaktande av O-SII-buffertkravet 11,75 procent vid slutet av 2016. Med beaktande av OP Gruppens starka kapitaltäckning och höga kapitaltäckningsmål har buffertkravet enligt prövning ingen praktisk inverkan på OP Företagsbankens kapitaltäckning eller affärsrörelse. Definitionen av SREP-buffertkravet för 2017 har ändrats, vilket betyder att det inte är helt jämförbart med det tidigare kravet. Det buffertkrav som ECB fastställt och som gäller från 1.1.2017 (P2R) är 1,75 procent. Med beaktande av buffertkravet är OP Gruppens nya minimigräns för kapitaltäckningen 10,75 procent för CET1-kapitaltäckningen och 14,25 procent för kapitalrelationen. Den nya minimigräns som ECB fastställt ökar kapitalkravet för kapitaltäckningen enligt konglomeratlagen, vilket medför att relationstalet enligt konglomeratlagen till följd av buffertkravet sjunker med 16

procentenheter. Dessutom har ECB som kapitaltäckningsvägledning (P2G) fastställt 1,0 procent. Om gränsen överskrids påverkas t.ex. vinstutdelningen inte av det. Då den här vägledningen beaktas är CET1-kapitalkravet 11,75 procent. OP Gruppens kapitaltäckning överstiger klart den nya miniminivån. ECB:s buffertkrav enligt prövning gäller inte OP Företagsbanken.

ECB har fäst uppmärksamhet vid brister i valideringsprocessen för OP Gruppens kreditriskmodeller. ECB kan till följd av de brister som upptäckts påföra gruppen påföljder. En påföljd kan till exempel vara att för en viss tid höja de riskvikter som används i kapitaltäckningsanalysen. Ärendet är under behandling hos ECB, och ECB:s slutliga beslut i ärendet väntas under det första kvartalet 2017.

OP Gruppen har inlett korrigerande åtgärder för att avlägsna bristerna, och alla försenade valideringar har slutförts. På basis av valideringarna uppstod inga behov av väsentliga ändringar i de kreditriskmodeller eller riskvikter som används.

I början av 2015 trädde bestämmelser om resolution i kreditinstitut och värdepappersföretag i kraft. Dessutom meddelade myndigheterna under sommaren 2016 närmare anvisningar om hur de här bestämmelserna ska tillämpas. Resolutionsmyndigheten har rätt att ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat på ett sätt som påverkar placerarens ställning. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board) i Bryssel. Resolutionsmyndigheten håller på att fastställa ett minimibelopp enligt resolutionslagen på OP Grupplanet.

Skadeförsäkring

Försäkringssektorns solvensbestämmelser ändrades från början av 2016. Genom ändringen av försäkringssektorns bestämmelser, Solvens II, strävar man efter att förbättra kvaliteten på försäkringsbolagens kapitalbas, förbättra bolagens egen riskhantering, göra kapitalkravet mer riskbaserat och förenhetliga försäkringssektorns solvensbestämmelser i Europa.

Skadeförsäkringens Solvens II

Milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Kapitalbas, milj. €*	983	1 105
Kapitalkrav, milj. €*	687	698
Solvensprocent *	143	158
Solvensprocent (utan övergångsbestämmelser)	127	139

* med beaktande av övergångsbestämmelser.

Rating

OP Företagsbanken Abp:s rating 31.12.2016

Rating-institut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	Stabila	AA-	Stabila
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila

OP Försäkring Ab:s rating 31.12.2016

Rating-institut	Rating	Utsikter
Standard & Poor's	A+	Stabila
Moody's	A3	Stabila

OP Företagsbanken Abp och OP Försäkring Ab har ratingar från Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited och Moody's Investors Service Ltd. Vid bedömningen av företagets rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens ekonomiska situation.

Varken OP Företagsbanken Abp:s eller OP Försäkring Ab:s rating har ändrats under rapportperioden. Standard & Poor's bekräftade i juli och november 2016 OP Företagsbanken Abp:s långfristiga rating till AA- och kortfristiga rating till A-1+ samt OP Försäkring Ab:s rating till A+. S&P ändrade i november 2016 båda bolagens utsikter från negativa till stabila. Orsaken till de ändrade utsikterna var att trenden hos BICRA (Banking Industry Country Risk Assessment), som beskriver de finländska bankernas omvärld, hade förbättrats från negativ till stabil till följd av att den finländska ekonomin stegvis återhämtat sig.

Riskhantering

Riskhanteringsens uppgift är att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Målet är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

De viktigaste riskerna i OP Företagsbankskoncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken, likviditetsrisken, försäkringsrisken och koncentrationsrisken. De strategiska riskerna, anseenderisken och de operativa riskerna (inkl. compliancerisken), är nära förknippade med alla affärsrörelser.

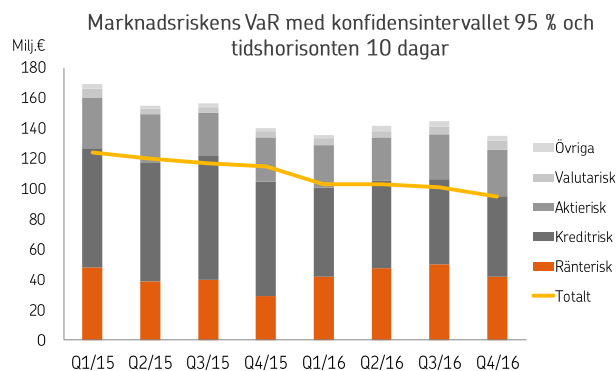
Koncernens riskposition

De centralaste riskerna i koncernens affärsrörelse ansluter sig till utvecklingen i den ekonomiska omvärlden och på placeringsmarknaden.

Den goda riskhanteringsförmågan och moderata målrisknivån höll kreditriskpositionen stabil.

Koncernens finansieringsposition och likviditet är goda. Tillgången på finansiering har hållits god.

Koncernens marknadsriskposition var stabil under rapportperioden. Nyckeltalet VaR, som mäter marknadsrisken, var 95 miljoner euro (115) vid slutet av rapportperioden. I VaR ingår skadeförsäkringsbolagets totala omslutning, trading-funktionen och likviditetsreserven hos övrig rörelse samt gruppens treasury's ränteposition.

De operativa riskerna uppskattas vara moderata. Den snabba utvecklingen av verksamheten och tjänsterna ställer dock ytterligare utmaningar för riskhanteringen de närmaste åren. De realiserade operativa riskerna medförde 2016 kostnader för 0,4 miljoner euro (1).

Riskerna i förmånsbestämda pensionsplaner ansluter sig till ränte- och marknadsrisken, framtida pensionshöjningar samt till den längre förväntade livslängden. En förändring i den ränta som tillämpas vid diskontering av pensionsåtagandet har en väsentlig inverkan på pensionsåtagandets belopp. Den ökning i nettoskulden för förmånsbestämda pensionsplaner som under rapportperioden bokförts i övrigt totalresultat minskade

rapportperiodens totalresultat före skatt med 79 miljoner euro. Minskningen i nettoskulden för förmånsbestämda pensionsplaner under jämförelseperioden förbättrade totalresultatet före skatt med 64 miljoner euro.

Bankrörelse

Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundrörelsen samt marknadsriskerna.

Bankrörelsens kreditriskposition förblev stabil och riskerna måttfulla. Det totala beloppet av problemfordringar uppgick till 198 miljoner euro (184). Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker och lånefordringar som beviljats en eftergift på grund av kundens ekonomiska svårigheter. Lånefordringar som beviljats en eftergift är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. Nedskrivningarna hölls låga och utgjorde 0,18 procent (0,15) av kredit- och garantistocken.

De totala exponeringarna i bankrörelsen (inkl. kundtransaktioner med derivat) uppgick till 31,2 miljarder euro (30). Andelen exponeringar i de bästa ratingklasserna 1–5,5, exklusive hushållen, var 68 procent (71). De svagare ratingklasserna 11–12 stod för 0,7 procent (0,6). Av de totala exponeringarna inom Bankrörelsen utgjorde företagskundernas (inkl. bostadssammanslutningar) exponeringar 81 procent (78). Av företagskundernas exponeringar på investeringsnivån (ratingklasserna 1–5,5) var andelen klassificerade exponeringar 65 procent (69) medan exponeringarna inom de två sämsta klasserna uppgick till 195 miljoner euro (162), dvs. 0,8 procent (0,7). I augusti infördes en uppdaterad ratingklasskala för företagskunderna, vilket påverkade klassificeringen av företagskundernas exponeringar. Jämförelseuppgifterna har inte korrigerats.

Bankrörelsens totala exponeringar per motpart, mrd. €

	31.12.2016	31.12.2015	Föränd -ring
Företag och bostadssammanslutningar	25,2	23,3	1,9
Finansiella institut och försäkringsföretag	2,6	2,3	0,3
OP Gruppen	0,2	0,2	0,0
Hushåll	1,5	1,3	0,2
Offentlig sektor	1,6	2,8	-1,2
Ideella organisationer	0,1	0,1	0,0
Totalt	31,2	30,0	1,2

Bankrörelsens totala exponeringar per ratingklass*, mrd. €

Ratingklass	31.12.2016	31.12.2015	Förändring
1,0–2,0	2,6	3,5	-0,9
2,5–5,5	17,6	16,8	0,8
6,0–7,0	5,9	4,5	1,4
7,5–9,0	3,2	3,5	-0,3
9,5–10,0	0,2	0,2	0,0
11,0–12,0	0,2	0,2	0,0
Totalt	29,7	28,7	1,0

* exkl. privatkunder

Kapitalbasen som täcker exponeringar uppgick till 4,6 miljarder euro (4,4). Inte en enda exponering mot en kund överskred tio procent av kapitalbasen efter avdragsposter och annan kreditriskreducering.

Inom sektorn Företag och bostadssammanslutningar hölls branschfördelningen av exponeringarna väl spridd. De mest betydande branscherna var energi 13,4 procent (12,6), handel 10,7 procent (10,4) och uthyrning och förvaltning av övriga fastigheter än bostäder 9,2 procent (9,2).

Exponeringarna för affärsrörelsen i Baltikum ökade till 2 miljarder euro (1,6), vilket är 6,5 procent (5,4) av de totala exponeringarna i Bankrörelsen.

Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsskulden, en oväntad förlängning av livslängden för förmånstagare till försäkringsskulden för pensioner, nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsskulden samt differensen mellan försäkringsskuldens diskonteringsränta och marknadsräntorna.

En förlängning av den förväntade livslängden med ett år skulle öka försäkringsskulden för pensioner med 43 miljoner euro. En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsskulden med 0,1 procentenheter skulle öka försäkringsskulden med 23 miljoner euro.

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. Den viktigaste marknadsrisken i skadeförsäkringen är den förhöjande effekt som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsskuldens värde och kapitalkravet. Solvensställningen enligt Solvens II hölls stark, trots att den var något lägre än ett år tidigare.

Placeringsriskerna (VaR 95 %, 1 mån. löptid) har varit stabila under granskningsperioden. Aktieplaceringarna i placeringsportföljen har ökat något. Ränte- och kreditrisken i portföljen har ökat moderat. Försäkringsskuldens ränterisk har skyddats utöver med räntederivat också med obligationslån. Säkring av ränterisken för försäkringsskulden har ökat.

Övrig rörelse

De centrala riskerna inom Övrig rörelse är likviditetsreservens kredit- och marknadsrisker samt likviditetsriskerna. Marknadsrisken har störst betydelse för skuldebrev som ingår i likviditetsreserven.

Placeringarna i likviditetsreserven ökade, men marknadsrisken i relation till positionens storlek (VaR 95 %) minskade under rapportperioden till följd av förändringar både i allokeringen och på marknaden.

OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som upprätthålls av OP Företagsbanken och som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven och de övriga källorna för tilläggsfinansiering i enlighet med beredskapsplanen räcker till för att täcka finansieringsbehovet för minst två år i situationer där marknadsupplåningen inte skulle fungera och där inlåningen skulle minska måttligt.

Kriterierna för att godta företagskrediter som säkerhet har omprövats. Därför har jämförelseuppgiften minskats med 2,2 miljarder euro. Till följd av åtgärder som vidtogs under det sista kvartalet kunde 0,8 miljarder euro av de här krediterna återställas som krediter som godtas som säkerhet. Under rapportperioden minskade de företagskrediter som godtas som säkerhet på grund av att de användes som säkerhet i TLTRO-II-finansieringsoperationen.

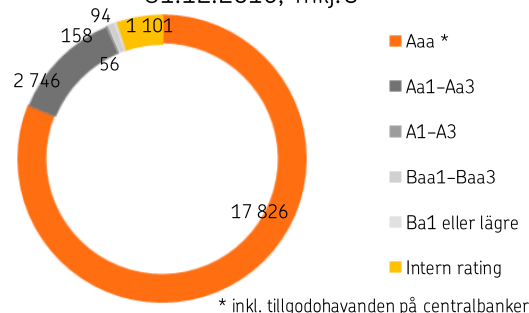
OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäckningskravet. Enligt övergångsbestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 70 procent 2016 och minst 100 procent från början av 2018. OP Gruppens LCR-relationstal var vid slutet av december 117 procent.

Likviditetsreserv

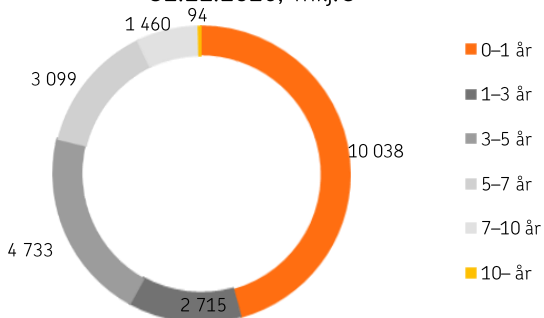
Mrd. €	31.12.2016	31.12.2015	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	9,3	8,5	10,2
Skuldebrev som godtas som säkerhet	11,2	10,6	5,5
Företagskrediter som godtas som säkerhet	0,1	2,1	-95,5
Totalt	20,6	21,1	-2,5
Forordningar som inte godtas som säkerhet	1,4	0,8	67,3
Likviditetsreserven till marknadsvärde	22,0	22,0	0,1
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,7	-0,9	-30,2
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	21,3	21,0	1,5

Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar och krediter som godtas som säkerhet. Skuldebrev i likviditetsreserven har i reservkalkylen värderats till marknadsnoteringar.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating 31.12.2016, milj.€

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet
 31.12.2016, milj.€

Andelsbankerna och OP Andelslag jämte dotterföretag utgör en betydande kundgrupp för OP Företagsbanken Abp som centralbank för OP Gruppen. Av de totala exponeringarna för segmenten Övrig rörelse och Bankrörelse bestod 16 procent av OP Gruppens (exkl. OP Företagsbankskoncernens) exponeringar. De här exponeringarna minskade under året med 0,8 miljarder

euro, dvs. med cirka 7 procent. Andelsbankernas och OP Andelslags exponeringar hör till investeringsnivån.

Övrig rörelses totala exponeringar per ratingklass, mrd. €

Ratingklass	31.12.2016	31.12.2015	Förändring
1,0-2,0	28,7	26,5	2,3
2,5-5,5	5,9	4,3	1,5
6,0-7,0	0,0	0,0	0,0
7,5-9,0	0,1	0,4	-0,4
9,5-10,0	0,0	0,0	0,0
11,0-12,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	34,6	31,2	3,4

Segmentens resultat

OP Företagsbankskoncernens rörelsesegment är Bankrörelse och Skadeförsäkring. Hälso- och välbefinnanderörelsen ingår i rörelsesegmentet Skadeförsäkring. Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet Övrig rörelse, t.ex. funktioner som stöder OP Gruppen och dess affärsrörelse såsom centralbanken och likviditetsreserven. Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av koncernens bokslut.

Bankrörelse

- Bankrörelsens resultat före skatt minskade från jämförelseperioden med 22,1 procent till 260 miljoner euro (334) då nettointäkterna från placeringsverksamheten minskat. Intäkterna från placeringsverksamheten minskade avsevärt till följd av att OP Gruppens interna verksamhetsmodell ändrades.
- Utlåningen växte under januari-december med 9,7 procent till 18,0 miljarder euro.
- Snittmarginalen för företagskrediter ökade under januari-december med 0,03 procentenheter till 1,41 procent.
- Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 37 miljoner euro (29) och deras andel av kredit- och garantistocken var 0,18 procent (0,15).
- Kostnads-intäcksrelationen var 32,8 procent (27,4).

Bankrörelsens nyckeltal

Milj. €	1-12/2016	1-12/2015	Förändring, %
Räntenetto	300	273	9,9
Provisionsintäkter, netto	142	99	43,3
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-16	116	
Övriga rörelseintäkter	15	12	27,6
Intäkter totalt	442	500	-11,6
Kostnader			
Personalkostnader	54	51	6,1
Avskrivningar och nedskrivningar	10	11	-12,7
Övriga rörelsekostnader	81	75	8,5
Kostnader totalt	145	137	5,9
Nedskrivningar av fordringar	37	29	27,1
Resultat före skatt	260	334	-22,1
Kostnads-intäcksrelation, %	32,8	27,4	
Utlåning, mrd. €	18,0	16,4	
Garantier, mrd. €	2,5	2,3	
Företagskrediternas snittmarginal, %	1,41	1,38	
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,18	0,15	
Antal anställda	652	603	

Januari-december

Bankrörelsens resultat före skatt minskade med 22,1 procent till 260 miljoner euro (334). Intäkterna minskade med 11,6 procent och kostnaderna ökade med 5,9 procent. Intäkterna minskade till följd av att OP Gruppens interna verksamhetsmodell ändrades samt av att den negativa CVA-justeringen av derivat ökade.

OP Gruppens interna verksamhetsmodell ändrades från början av rapportperioden genom att Markets ränte- och valutatrading samt handel med obligationslån överfördes från segmentet Bankrörelse till segmentet Övrig rörelse. Till följd av ändringen i verksamhetsmodellen minskade intäkterna med 29 miljoner euro

från jämförelseperioden. Ändringen i verksamhetsmodellen påverkar Bankrörelsens räntenetto, provisionsintäkter, nettointäkter från placeringsverksamheten och intäkter från övrig rörelse. Uppgifterna för jämförelseperioden har inte justerats.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten minskade på grund av den negativa CVA-justeringen på 12 miljoner euro (5) till följd av ränteändringarna och andra ändringar på marknaden. Till följd av ändringen i OP Gruppens interna verksamhetsmodell riktas värdeförändringarna i balans- och derivatposter som värderas till verkligt värde under rapportperioden delvis till segmentet Övrig rörelse. Värdeförändringen i balans- och derivatposter som värderas till verkligt värde uppgick under

jämförelseperioden till 116 miljoner euro. Under jämförelseperioden ingick det i nettointäkterna från placeringsverksamheten 5 miljoner euro mer intäkter från placeringsverksamhet för aktier och andelar än under rapportperioden.

Bankrörelsens räntenetto ökade med 9,9 procent. Utlåningen växte från jämförelseperioden med 9,7 procent till 18,0 miljarder euro. Snittmarginalen för företagskrediter var under januari-december 0,03 procentenheter större än under jämförelseperioden.

Nettot av bankrörelsens provisionsintäkter och provisionskostnader ökade med 43,3 procent till 142 miljoner euro (99). Tillväxten i nettoprovisionsintäkter påverkades av förändringen i OP Gruppens interna verksamhetsmodell som ledde till att provisioner från derivat- och valutahandeln på 45 miljoner euro resultatfördes i nettoprovisionsintäkterna.

Beloppet av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna i bankrörelsen uppgick till 37 miljoner euro (29), dvs. 0,18 procent av kredit- och garantistocken (0,15). Beloppet av slutliga kreditförluster var ungefär det samma som under jämförelseåret.

Garantierna uppgick till 2,5 miljarder euro (2,3). De bindande uttagna kreditlimiterna uppgick till 4,4 miljarder euro (3,9).

Bankrörelsens kostnader uppgick till 145 miljoner euro (137).

Personalkostnaderna ökade med 3 miljoner euro till 54 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 8,5 procent till 81 miljoner euro (75). ICT-kostnaderna ökade med 5 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade dessutom av kostnaderna för andelen i den centraliserade likviditetsreserven som betalades till segmentet Övrig rörelse.

Till följd av omorganiseringen av Bankrörelsen överfördes en del av de anställda som sköter OP Helsingfors små och medelstora företagskunder och samfundskunder till OP Företagsbanken, vilket gjorde att antalet anställda inom Bankrörelsen ökade under rapportperioden.

Skadeförsäkring

- Resultatet före skatt var 231 miljoner euro (267). Nettointäkterna från placeringsverksamheten uppgick till 102 miljoner euro (133). Resultatet före skatt till verkligt värde var 300 miljoner euro (175).
- Premieintäkterna ökade med 1,6 procent (6,5). Nettointäkterna från placeringar till verkligt värde var 85 miljoner euro (98).
- Den operativa totalkostnadsprocenten var 87,6 (87,3) och den operativa driftskostnadsprocenten 18,5 (17,7). Totalkostnadsprocenten var 89,1 (88,8).

Milj. €	1-12/2016	1-12/2015	Förändring, %
Premieintäkter	1 420	1 397	1,6
Försäkringsersättningar	883	885	-0,2
Övriga kostnader	3	5	-41,7
Försäkringsnetto	534	508	5,2
Nettointäkter från placeringsverksamhet	102	133	-23,0
Övriga nettointäkter	-77	-70	9,4
Intäkter totalt	559	570	-1,9
Personalkostnader	100	101	-1,5
Avskrivningar och nedskrivningar	40	37	7,7
Övriga rörelsekostnader	187	164	14,0
Kostnader totalt	326	302	8,0
OP-bonus till ägarkunder	2	2	12,3
Resultat före skatt	231	267	-13,2
Totalkostnadsprocent	89,1	88,8	
Operativ totalkostnadsprocent	87,6	87,3	
Operativ skadeprocent	69,1	69,6	
Operativ driftskostnadsprocent	18,5	17,7	
Operativ riskprocent	63,3	64,2	
Operativ omkostnadsprocent	24,3	23,1	
Solvensprocent (Solvens II)*	143	158	
Stora skador med skadekostnad för egen räkning	61	60	
Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren (run off-resultat)	60	32	
Antal anställda	1 730	1 660	

* Siffran redovisas med beaktande av övergångsbestämmelser.

Premieintäkterna fortsatte att öka bland privatkunderna. Premieintäkterna från företagskunder var mindre än under jämförelseperioden. Försäljningen av försäkringar ökade från jämförelseperioden.

Mätt med marknadsandelen av premieinkomsten är OP Gruppen klart den största skadeförsäkraren i Finland.

Antalet preferenskundshushåll ökade under rapportperioden rekordartat med 63 000 hushåll till 740 000, av vilka redan 76 procent har koncentrerat också sina bankärenden till OP Gruppen. Andelsbankernas kunder använde OP-bonus som samlas för bank- och försäkringsärenden för betalningen av 2 200 000 försäkringsräkningar (2 023 000) av vilka 297 000 räkningar (273 000) betalades helt och hållet med bonus. De försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 107 miljoner euro (101).

Utvecklingen av nät- och mobiltjänster hör till skadeförsäkringens prioriteringsområden inom såväl försäkringstjänsten som ersättningstjänsten. Tjänsten Skadehjälp och den nya skadeanmälningstjänsten i OP-mobil, som lanserades i slutet av 2015, har använts flitigt. Av privatkundernas skador anmäls redan nästan 70 procent elektroniskt.

OP Gruppen öppnade sitt andra privatsjukhus 1.8.2016 i Tammerfors. Det första sjukhuset öppnades 2013 i Helsingfors under namnet Omasairaala. Omasairaala Oy bytte namn till Pohjola Hälsa Ab i samband med att sjukhuset i Tammerfors öppnades. Under 2017-2018 öppnas nya Pohjola Sjukhus också i Uleåborg, Åbo och Kuopio.

Januari-december

Resultatet före skatt var 231 miljoner euro (267). Försäkringsnettot ökade med 5,2 procent till 534 miljoner euro. De nettointäkter från placeringar som bokförts i resultaträkningen minskade med 31 miljoner euro. Resultatet före skatt till verkligt värde var 300 miljoner euro (175).

Den operativa totalkostnadsprocenten var 87,6 (87,3). De operativa nyckeltalen innehåller inte avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköpet.

Premieintäkter

Milj. €	1-12/2016	1-12/2015	Förändring, %
Privatkunder	771	732	5,3
Företagskunder	591	609	-2,9
Baltikum	58	56	2,8
Totalt	1 420	1 397	1,6

Försäkringsersättningarna minskade med 0,2 procent. Skadekostnaden för nya storskador på egendom och verksamhet var större än under jämförelseperioden. Under januari-december registrerades 78 nya (72) stora skador på egendom och verksamhet och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 61 miljoner euro (60). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringen i avsättningarna för de lagstadgade pensionerna var mindre än under jämförelseperioden. Under januari-december var förändringen i avsättningarna för pensionerna 10 miljoner euro (16).

Vid slutet av december var den genomsnittliga diskonteringsräntan 1,97 procent. Vid slutet av 2015 var den genomsnittliga diskonteringsräntan 2,22 procent. Sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringsersättningarna med 55 miljoner euro (62). Förändringen i diskonteringsräntan försvagade den operativa totalkostnadsprocenten med 3,9 procentenheter (4,5).

Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren, utan inverkan av förändringen i diskonteringsräntan, förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 60 miljoner euro (32). Den operativa skadeprocenten var 69,1 (69,6). Den operativa riskprocenten exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 63,3 (64,2).

Kostnaderna ökade med 8,0 procent till följd av de ökade ICT-kostnaderna och utvidgningen av hälso- och välbefinnanderörelsen och var 24 miljoner euro större än under jämförelseperioden. Den operativa driftskostnadsprocenten var

18,5 (17,7). Den operativa omkostnadsprocenten, som innehåller de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 24,3 (23,1).

Operativt försäkringstekniskt bidrag och totalkostnadsprocent (CR)

	1-12/2016		1-12/2015	
	Bidrag milj. €	CR, %	Bidrag milj. €	CR, %
Privatkunder	130	83,1	140	80,9
Företagskunder	41	93,1	32	94,7
Baltikum	5	91,1	5	90,9
Totalt	176	87,6	177	87,3

Placeringsverksamheten

Skadeförsäkringens nettointäkter från placeringarna till verkligt värde var 85 miljoner euro (98). Nettointäkterna från placeringarna har beräknats genom att från den totala värdeförändringen i placeringstillgångarna dra av värdeförändringen i försäkringsskulden till marknadsvillkor.

Placeringsbeståndets fördelning

%	31.12.2016	31.12.2015
Obligationslån och räntefonder	77	77
Alternativa placeringar	1	1
Aktier	8	7
Kapitalplaceringar	3	3
Fastigheter	10	10
Penningmarknaden	2	3
Totalt	100	100

Skadeförsäkringens placeringsbestånd uppgick vid slutet av december till 3 876 miljoner euro (3 687). Placeringarna på investeringsnivån stod för 91 procent (93), och 62 procent (63) av placeringarna hade en rating på minst A-. Ränteportföljens återstående genomsnittliga löptid var 5,9 år (5,7) och durationen 5,4 år (5,2).

Den genomsnittliga avkastningen på direkta placeringar i obligationslån till förfallodagen beräknad enligt anskaffningsvärdet för instrumenten (running yield) var 1,7 procent (1,8).

Övrig rörelse

- Resultatet före skatt var 13 miljoner euro (23). I resultatet ingår realisationsvinster på skuldebrev för 19 miljoner euro (26) och intäkter från utdelningar för 3 miljoner euro (26).
- Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.

Övrig rörelses nyckeltal

Milj. €	1-12/2016	1-12/2015	Förändring, %
Räntenetto	-48	-30	59,2
Provisionsintäkter, netto	-84	-3	
Nettointäkter från placeringsverksamhet	159	66	
Övriga rörelseintäkter	13	9	39,0
Intäkter totalt	40	43	-6,9
Personalkostnader	8	3	
Övriga kostnader	19	17	13,5
Kostnader totalt	27	20	37,4
Nedskrivningar av fordringar	0	0	
Resultat före skatt	13	23	-44,5
Fordringar på och skulder till andelsbankerna, netto, mrd. €	1,1	3,7	-69,2
Antal anställda	72	32	

Januari-december

Resultatet före skatt för segmentet Övrig rörelse var 13 miljoner euro (23). Resultatet före skatt till verkligt värde var 38 miljoner euro (-28). De åtstramade kreditriskmarginalerna förbättrade fonden för verkligt värde.

OP Gruppens interna verksamhetsmodell ändrades från början av rapportperioden genom att Markets ränte- och valutatrading samt handel med obligationslån överfördes från segmentet Bankrörelse till segmentet Övrig rörelse. Förändringen påverkar räntenettet, nettoprovisionsintäkterna samt nettointäkterna från handel som ingår i nettointäkterna från placeringsverksamheten. Uppgifterna för jämförelseperioden har inte justerats.

Räntenettet och nettoprovisionsintäkterna minskade från jämförelseperioden till följd av förändringen i OP Gruppens interna verksamhetsmodell. I provisionskostnaderna ingick provisioner för derivathandeln och valutahandeln till segmentet Bankrörelse.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 93 miljoner euro från jämförelseperioden. Nettointäkterna från handel som ingår i posten ökade till följd av ändringen i verksamhetsmodellen. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick realisationsvinster av skuldebrev för 19 miljoner euro (26) och intäkter från fondplaceringar för 1 miljon euro (4). Intäkterna från utdelningar var 3 miljoner euro (26). Jämförelseperiodens intäkter från utdelningar ökade till följd av utdelningar på 16 miljoner euro från OP-Livförsäkrings Ab och OP-Kortbolaget Abp, som hör till OP Gruppen, men som efter omstruktureringen av koncernen 2015 inte längre tillförs OP Företagsbankskoncernen.

Affärsrörelsens övriga intäkter ökade till följd av kostnaderna för den centraliserade likviditetsreserven som debiterats segmentet Bankrörelse och OP Gruppens övriga kreditinstitut. Kostnaderna, som baserar sig på likviditetstäckningskraven som trädde i kraft 1.10.2015, började debiteras från början av rapportperioden.

Antalet anställda och personalkostnaderna ökade till följd av förändringar i OP Gruppens interna verksamhetsmodell.

OP Företagsbankens tillgång på finansiering hölls god. OP Företagsbanken har emitterat långfristiga obligationslån till seniorvillkor i januari-december för totalt 1,0 miljarder euro. I januari emitterades ett obligationslån till seniorvillkor på 500 miljoner euro på den internationella kapitalmarknaden. Löptiden för lånet är fem år. Dessutom deltog OP Företagsbanken i juni, september och december i den andra serien av Europeiska centralbankens riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO-II) med 3,0 miljarder euro.

Snittmarginalen för skuldebrev inom marknadsupplåningen till seniorvillkor och för TLTRO-II-finansieringen var i december 31 räntepoäng (41). Användningen av TLTRO-II-finansieringen minskar kostnaderna för marknadsupplåningen.

Koncernens strukturarrangemang

OP Företagsbankskoncernen planerar en fortsatt omstrukturering där också segmentet Skadeförsäkring skulle överföras från OP Företagsbankskoncernen till att ägas direkt av OP Andelslag. Dessutom övervägs möjligheten att skilja åt centralbanksfunktionerna till ett dotterbolag som helt ägs av OP Andelslag. Inga beslut har fattats om på vilket sätt de här arrangemangen ska genomföras eller om tidtabellen för dem.

Verksamhetsmodellen för Centralbanken förnyades 1.1.2016. Vid förnyelsen ändrades arbetsfördelningen mellan Markets och Centralbanken. Markets ränte- och valutatrading samt handeln med obligationslån överfördes från OP Företagsbanken Abp:s segment Bankrörelse till segmentet Övrig rörelse. Markets fokuserar i fortsättningen på att stöda OP Gruppens medlemsbanker i försäljningen av produkter med marknadsrisk. Den nya arbetsfördelningen förändrade också i viss mån OP Gruppens interna resultatfördelning.

Bankrörelsen omorganiserades så att arbetsfördelningen mellan OP Helsingfors och OP Företagsbanken klargjordes. OP Företagsbankens två affärsområden, Företagskunder samt Markets och Baltikum, omorganiserades till ett affärsområde som tog över OP Helsingfors små och medelstora företagskunder samt samfundskunder. Affärsområdet Företagskunder omfattar skötseln av företagskunder allt från huvudstadsregionens små och medelstora kunder till riksomfattande stora företagskunder och institutionella kunder samt företagskunderna i Baltikum.

Företagets firma ändrades från Pohjola Bank Abp till OP Företagsbanken Abp. Ändringen av firman i bolagsordningen infördes i handelsregistret 4.4.2016. Pohjola Försäkring Ab:s namn ändrades som en del av namnändringen för OP Gruppens företag 4.4.2016 så att de börjar med OP. Pohjola Försäkring Ab:s nya namn är OP Försäkring Ab. Namnen på bolagen inom bankrörelsen i Baltikum bytte våren 2016 förled till OP. Omasairaala Oy bytte namn till Pohjola Hälsa Ab i samband med att sjukhuset i Tammerfors öppnades i augusti 2016.

Personal och ersättningar

Vid slutet av rapportperioden hade koncernen 2 454 anställda (2 295). Antalet anställda ökade inom skadeförsäkringen då hälso- och välbefinnanderörelsen utvidgades.

Förnyandet av OP Gruppens interna verksamhetsmodell ökade antalet anställda i segmentet Övrig rörelse. Inom Bankrörelsen ökade antalet anställda till följd av omorganiseringen där en del av de anställda som sköter OP Helsingfors små och medelstora företagskunder och samfundskunder överfördes till OP Företagsbanken.

Antal anställda

	31.12.2016	31.12.2015
Bankrörelse	652	603
Skadeförsäkring	1 730	1 660
Övrig rörelse	72	32
Totalt	2 454	2 295

OP Gruppens och OP Företagsbankens rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet.

OP Gruppens långsiktiga ersättningssystem på grupplanet består av ett ersättningssystem avsett för ledningen samt en personalfond avsedd för den övriga personalen.

Vid slutet av rapportperioden upphörde det långsiktiga ersättningssystem som fastställdes för ledningen för 2014–16. Ett nytt långsiktigt ersättningssystem har fastställts för ledningen för 2017–19. Dessutom fortsätter OP Gruppens personalfonds ersättningssystem med ettåriga intjäningsperioder.

Ersättningssystemen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om ersättningssystemen inom finansbranschen. Ersättningssystemet 2017–19 iakttar huvudprinciperna för den föregående treåriga intjäningsperioden.

Som nya långsiktiga målmätare har OP Andelslags förvaltningsråd uppställt OP Gruppens resultat före skatt, kundupplevelse och digital kommunikation. Målen på grupplanet är desamma såväl i ersättningssystemet för ledningen som i OP Gruppens personalfond.

Investeringar och utveckling

Av kostnaderna i anslutning till utveckling består en betydande del av ICT-investeringar och definitioner i anslutning till dem. Utvecklingskostnaderna uppgick i januari-december till 66 miljoner euro (50). Kostnaderna omfattar licensavgifter, köptjänster, andra externa kostnader i anslutning till projekt samt eget arbete. Av utvecklingskostnaderna har 42 miljoner euro (37) aktiverats. Under rapportperioden ökade investeringarna också av att fastigheter köptes för hälso- och välbefinnandetjänsternas behov för 31 miljoner euro.

Förvaltning och ledning

Ledningssystemet vid OP Företagsbanken grundar sig på rörelsesegmenten. OP Företagsbankens verksamhet leds som en del av OP Gruppens ledningssystem.

Till OP Företagsbanken Abp:s styrelse omvaldes vid den ordinarie bolagsstämman till ordförande OP Gruppens chefsdirektör Reijo Karhinen medan till styrelseledamöter omvaldes direktören för OP Gruppens gruppstjänster Tony Vepsäläinen och OP Gruppens ekonomidirektör Harri Luhtala samt valdes direktören för OP Gruppens gruppstyrning Jari Himanen.

Den ordinarie bolagsstämman valde revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab till revisor. KPMG Oy Ab har till huvudansvarig revisor utsett CGR Raija-Leena Hankonen.

Jouko Pölönen är verkställande direktör för OP Företagsbanken.

Den extra bolagsstämman 14.12.2016 beslöt att OP Företagsbanken 2016 ger en penningdonation på 200 000 euro till Helsingfors universitet och en penningdonation på 200 000 euro till Aalto-universitetet.

OP Företagsbanken Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel

OP Företagsbanken Abp:s eget kapital 31.12.2016 var 2 474 393 068,93 euro, varav det utdelningsbara egna kapitalet var 1 253 443 139,54 euro.

Bolagsstämmans disponibla utdelningsbara medel:

	euro
Vinsten för räkenskapsperioden 2016	461 879 441,07
Balanserad vinst	517 507 825,75
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	307 931 364,75
Övriga fria fonder	23 449 472,31
Aktiverade utvecklingskostnader	-57 324 964,34
Totalt	1 253 443 139,54

Av bolagets utdelningsbara medel föreslås som utdelning till bolagets aktieägare betalas ut 0,63 euro per aktie, dvs. 201 317 391,45 euro. Härvid kvarstår 1 052 125 748,09 euro i utdelningsbart eget kapital.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bolagets likviditet är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bolagets betalningsförmåga.

Utsikter för 2017

Den finländska ekonomin återhämtade sig i föl med främst konsumtionen och byggandet som motor. Under året ökade osäkerheten i synnerhet genom att resultatet för folkomröstningen i Storbritannien var att utträda ur Europeiska unionen. Osäkerheten blev dock kortvarig. Under slutet av året ökade förtroendet för ekonomin igen. I Finland ökade förtroendet i synnerhet bland konsumenterna, delvis till följd av att arbetslösheten minskade. Bostadsmarknaden piggnade till, och bostadspriserna steg måttfullt. Den globala tillväxten förväntas återhämta sig något, vilket tillsammans med konkurrenskraftsåtgärderna med tiden ger stöd åt den finländska exporten. Tillväxten i den finländska ekonomin fortsätter rätt stabilt med en bredare bas än tidigare. De ekonomiska utsikterna överskuggas fortfarande av den politiska osäkerheten på såväl exportmarknaden som delvis också i Finland.

De låga marknadsräntorna belastar bankernas räntenetto och försvagar intäkterna från försäkringsbolagens placeringsverksamhet, men å andra sidan stöder de kundernas kreditbetalningsförmåga. Nedskrivningarna i bankrörelsen har varit små trots att den ekonomiska tillväxten länge varit dämpad. Finansbranschens förberedelser för förändringar i kundbeteendet och de krav som digitaliseringen ställer ökar väsentligt behovet av förnyelse i hela branschen under de närmaste åren. Brytningsskedet i branschen hotar att under de närmaste åren bryta ner också intäkterna. Förändringarna i omvärlden ökar betydelsen av att långsiktigt styra effektiviteten, lönsamheten och kapitaltäckningen i verksamheten.

OP Företagsbankskoncernens resultat före skatt 2017 väntas bli ungefär lika stort som eller mindre än resultatet före skatt 2016. De viktigaste osäkerhetsfaktorerna i resultatutvecklingen ansluter sig till förändringar i ränte- och placeringsmiljön, utvecklingen för nedskrivningarna, tillväxttakten i affärsverksamheten och storskadornas inverkan på försäkringsersättningarna.

Alla bedömningar som presenteras i den här bokslutskommunikén grundar sig på de rådande åsikterna om utvecklingen av omvärlden, OP Företagsbankskoncernen och dess funktioner och de faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Resultaträkning

Milj. €	Not	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015
Räntenetto	3	50	56	228	220
Försäkringsnetto	4	135	124	534	507
Provisionsintäkter, netto	5	-14	6	-4	37
Nettointäkter från placeringsverksamhet	6	94	47	247	319
Övriga rörelseintäkter		3	8	33	29
Andel av intresseföretagens resultat		-2	0	-2	0
Intäkter totalt		266	242	1 037	1 113
Personalkostnader		42	39	162	155
Avskrivningar och nedskrivningar		14	13	51	49
Övriga rörelsekostnader		82	68	281	253
Kostnader totalt		137	120	494	457
Nedskrivningar av fordringar	7	23	9	37	29
OP-bonus till ägarkunder		0	0	2	2
Resultat före skatt		105	112	504	625
Inkomstskatter		24	22	102	120
Resultat från kvarvarande verksamheter		81	89	402	505
Resultat från avvecklade verksamheter			8		22
Periodens resultat		81	97	402	527
Fördelning:					
Moderföretagets ägare		79	92	399	517
Innehav utan bestämmande inflytande		1	5	3	10
Periodens resultat		81	97	402	527
Rapport över totalresultat					
Periodens resultat		81	97	402	527
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-31	38	-79	64
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde		-26	-1	104	-135
Säkring av kassaflöde		-3	-1	-7	-7
Omräkningsdifferenser		0	0	0	0
Inkomstskatter					
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		6	-8	16	-13
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Värdering till verkligt värde		5	0	-21	27
Säkring av kassaflöde		1	0	1	1
Periodens totalresultat		33	126	416	466
Fördelning av totalresultat:					
Moderföretagets ägare		32	124	412	458
Innehav utan bestämmande inflytande		1	2	4	8
Periodens totalresultat		33	126	416	466
Totalresultatet hänförligt till moderföretagets ägare fördelar sig enligt följande:					
Kvarvarande verksamheter		32	116	412	436
Avvecklade verksamheter			8		22
Totalt		32	124	412	458

Balansräkning

Milj. €	Not	31.12. 2016	31.12. 2015
Kontanta medel		9 336	8 469
Fordringar på kreditinstitut		9 458	9 678
Finansiella tillgångar för handel		638	852
Derivatinstrument	10	4 678	5 045
Fordringar på kunder	12	18 702	17 183
Investeringstillgångar		16 698	14 881
Andelar av intresseföretag		46	16
Immateriella tillgångar		790	781
Materiella tillgångar		93	58
Övriga tillgångar		2 488	1 965
Skattefordringar		46	35
Tillgångar totalt		62 974	58 964
Skulder till kreditinstitut		10 332	5 209
Derivatinstrument		4 398	4 959
Skulder till kunder		16 178	17 549
Försäkringsskuld	13	3 008	2 917
Skuldebrev emitterade till allmänheten	14	19 826	19 475
Avsättningar och övriga skulder		3 231	3 005
Skatteskulder		405	370
Efterställda skulder		1 592	1 737
Skulder totalt		58 969	55 223
Eget kapital			
Hänförligt till moderföretagets ägare			
Aktiekapital		428	428
Fonden för verkligt värde	15	197	120
Övriga fonder		1 093	1 093
Ackumulerade vinstmedel		2 179	1 996
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		109	105
Eget kapital totalt		4 005	3 741
Skulder och eget kapital totalt		62 974	58 964

Rapport över förändringar i eget kapital

Milj. €	Eget kapital som hör till ägare				Totalt	Hänförligt till Innehav utan bestäm- mande inflytande	Eget kapital totalt
	Aktie- kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu- lerade vinstmedel			
Eget kapital 1.1.2015	428	231	1 093	1 564	3 316	92	3 408
Periodens totalresultat		-111		569	458	8	466
Periodens resultat				517	517	10	527
Övrigt totalresultat		-111		52	-60	-2	-62
Vinstutdelning				-137	-137		-137
Övriga			0	0	0	5	4
Eget kapital 31.12.2015	428	120	1 093	1 996	3 637	105	3 741

Milj. €	Eget kapital som hör till ägare				Totalt	Hänförligt till Innehav utan bestäm- mande inflytande	Eget kapital totalt
	Aktie- kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu- lerade vinstmedel			
Eget Kapital 1.1.2016	428	120	1 093	1 996	3 637	105	3 741
Periodens totalresultat		77		336	412	4	416
Periodens resultat				399	399	3	402
Övrigt totalresultat		77		-63	13	1	14
Vinstutdelning				-153	-153		-153
Övriga			0	0	0	1	1
Eget Kapital 31.12.2016	428	197	1 093	2 179	3 896	109	4 005

Kassaflödesanalys

Milj. €	1–12/ 2016	1–12/ 2015*
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	399	517
Justeringar i periodens resultat	125	200
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-3 842	-4 281
Fordringar på kreditinstitut	183	428
Finansiella tillgångar för handel	-62	156
Derivatinstrument	23	9
Fordringar på kunder	-1 552	-1 531
Investeringstillgångar	-1 695	-3 776
Övriga tillgångar	-740	433
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	3 931	6 492
Skulder till kreditinstitut	5 151	-22
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträningen	0	-4
Derivatinstrument	-24	-6
Skulder till kunder	-1 372	6 107
Försäkringsskuld	29	64
Avsättningar och övriga skulder	146	352
Betald inkomstskatt	-80	-133
Erhållna utdelningar	36	54
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	569	2 850
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, ökning		-20
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	15	70
Anskaffning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	-33	-13
Försäljning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid försäljningstidpunkten		11
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-94	-40
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	6	4
B. Kassaflöde från investeringar totalt	-106	11
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökning	0	1 327
Efterställda skulder, minskningar	-144	-700
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökning	24 946	27 342
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-24 282	-26 196
Betalda utdelningar	-153	-137
C. Kassaflöde från finansiering totalt	367	1 636
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	830	4 497
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	8 803	4 306
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	9 633	8 803
Likvida medel		
Kontanta medel	9 336	8 469
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	297	334
Totalt	9 633	8 803

* Inkluderar avvecklade verksamheter

Uppgifter enligt rörelsesegment

Kapitaliseringen av segmenten baserar sig på den kapitaltäckningsanalys som OP Gruppen upprättat i enlighet med kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till bankrörelsen så att kärnprimärkapitalrelationen (CET1) är 19 % (18 %). Till skadeförsäkringsrörelsen har allokerats kapital så att solvensprocenten (SII) är 120. Allokeringen av kapital inverkar på den interna ränta som segmentet betalar.

	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Kapital- förvaltning	Elimineringar	Koncernen totalt
Resultatet för januari–december 2016, milj. €						
Räntenetto	300	-21	-48		-4	228
-varav interna nettoresultat före skatt	-14	-17	31			
Försäkringsnetto		534			0	534
Provisionsintäkter, netto	142	-61	-84		0	-4
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-16	102	159		2	247
Övriga rörelseintäkter	15	7	13		-2	33
Andel av intresseföretagens resultat		-2				-2
Intäkter totalt	442	559	40		-5	1 037
Personalkostnader	54	100	8		0	162
Avskrivningar och nedskrivningar	10	40	2			51
Övriga rörelsekostnader	81	187	17		-5	281
Kostnader totalt	145	326	27		-5	494
Nedskrivningar av fordringar	37	0	0			37
OP-bonus till ägarkunder		2				2
Resultat före skatt	260	231	13			504

	Kvarvarande verksamheter			Avvecklade verksamheter		Koncernen totalt
	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Kapital- förvaltning	Elimineringar	Koncernen totalt
Resultatet för januari–december 2015, milj. €						
Räntenetto	273	-22	-30	2	-2	220
-varav interna nettoresultat före skatt	-27	-20	45	2		
Försäkringsnetto		508			0	507
Provisionsintäkter, netto	99	-55	-3	54	-4	91
Nettointäkter från placeringsverksamhet	116	133	66	0	4	319
Övriga rörelseintäkter	12	7	9	5	1	35
Andel av intresseföretagens resultat		0		1	0	2
Intäkter totalt	500	570	43	62	-2	1 173
Personalkostnader	51	101	3	15	0	171
Avskrivningar och nedskrivningar	11	37	1	3		52
Övriga rörelsekostnader	75	164	16	15	-2	268
Kostnader totalt	137	302	20	34	-2	491
Nedskrivningar av fordringar	29	0	0			29
OP-bonus till ägarkunder		2				2
Resultat före skatt	334	267	23	28	0	652

Balansräkning 31.12.2016, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Kontanta medel	4	90	9 329	-87	9 336
Fordringar på kreditinstitut	187	6	9 280	-15	9 458
Finansiella tillgångar för handel	-4		642		638
Derivatinstrument	94	26	4 582	-23	4 678
Fordringar på kunder	18 342	0	721	-361	18 702
Investeringsstillgångar	589	3 711	12 498	-100	16 698
Andelar av intresseföretag		46			46
Immateriella tillgångar	63	701	26		790
Materiella tillgångar	2	46	45		93
Övriga tillgångar	85	707	1 905	-209	2 488
Skattefordringar	0	10	36		46
Tillgångar totalt	19 362	5 345	39 063	-795	62 974
Skulder till kreditinstitut	352		10 357	-377	10 332
Derivatinstrument	109	17	4 297	-25	4 398
Skulder till kunder	9 519		6 760	-101	16 178
Försäkringsskuld		3 008			3 008
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 244		18 616	-35	19 826
Avsättningar och övriga skulder	1 249	541	1 648	-208	3 231
Skatteskulder	1	95	310	0	405
Efterställda skulder		135	1 457		1 592
Skulder totalt	12 475	3 796	43 445	-747	58 969
Eget kapital					4 005

Balansräkning 31.12.2015, milj. €	Bankrörelse	Skade- försäkring	Övrig rörelse	Elimineringar	Koncernen totalt
Kontanta medel	14	107	8 451	-103	8 469
Fordringar på kreditinstitut	322	6	9 380	-30	9 678
Finansiella tillgångar för handel	849		3	0	852
Derivatinstrument	4 846	14	203	-18	5 045
Fordringar på kunder	16 677		801	-294	17 183
Investeringsstillgångar	668	3 556	10 736	-79	14 881
Andelar av intresseföretag		16			16
Immateriella tillgångar	64	695	22	0	781
Materiella tillgångar	7	47	4	0	58
Övriga tillgångar	768	666	542	-11	1 965
Skattefordringar	0	4	31		35
Tillgångar totalt	24 216	5 111	30 172	-534	58 964
Skulder till kreditinstitut	1 305		4 199	-294	5 209
Derivatinstrument	4 771	15	192	-19	4 959
Skulder till kunder	11 628		6 043	-121	17 549
Försäkringsskuld		2 917			2 917
Skuldebrev emitterade till allmänheten	2 159		17 351	-35	19 475
Avsättningar och övriga skulder	1 499	322	1 207	-22	3 005
Skatteskulder	0	84	286	0	370
Efterställda skulder	11	135	1 591		1 737
Skulder totalt	21 372	3 473	30 869	-492	55 223
Eget kapital					3 741

Noter

- Not 1 Redovisningsprinciper
- Not 2 Nyckeltal och formler för nyckeltalen
- Not 3 Räntenetto
- Not 4 Försäkringsnetto
- Not 5 Provisionsintäkter, netto
- Not 6 Nettointäkter från placeringsverksamhet
- Not 7 Nedskrivningar av fordringar
- Not 8 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder
- Not 9 Klassificering av finansiella instrument återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
- Not 10 Derivatinstrument
- Not 11 Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning
- Not 12 Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
- Not 13 Försäkringsrörelsens skulder
- Not 14 Skuldebrev emitterade till allmänheten
- Not 15 Fonden för verkligt värde efter skatt
- Not 16 Ställda säkerheter
- Not 17 Åtaganden utanför balansräkningen
- Not 18 Kapitaltäckning för kreditinstitut
- Not 19 Exponeringar enligt ratingklass
- Not 20 Försäkringsbolagens solvens
- Not 21 Närståendetransaktioner

Not 1 Redovisningsprinciper

Bokslutskommunikén har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 (Delårsrapportering) och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i koncernens bokslut 2015.

Bokslutskommunikén är oreviderad. Alla siffror i bokslutskommunikén har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Bokslutskommunikén offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

Resultaträkningens och balansräkningens schema har ändrats

Resultat- och balansräkningsschemat har förnyats i delårsrapporten 1.1.–30.6.2016. Den nya indelningen påverkar inte det egna kapitalet, balansomslutningen eller periodens resultat. Segmentrapporteringen har uppdaterats på motsvarande sätt. Jämförelseuppgifterna har korrigerats i enlighet med den nya indelningen. En tabell med jämförelseuppgifter för resultaträkningens och balansräkningens enligt den nya indelningen finns i delårsrapporten för 1.1.–30.6.2016.

De viktigaste förändringarna som beror på den nya indelningen är följande:

En specifikation av räntetäckerna och räntekostnaderna i räntenettet finns i noterna. Räntenettet efter avskrivningar redovisas inte separat. Avskrivningar av fordringar redovisas på en egen rad efter kostnaderna.

Den tidigare raden "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse" har delats upp i försäkringsnetto och nettointäkter från placeringsverksamhet eftersom det bättre beskriver posternas art. Upplösningen av diskonteringen har redovisats bland nettointäkter från placeringsverksamhet.

Nettointäkter från handel redovisades tidigare som en egen rad, men den ingår nu i nettointäkter från placeringsverksamhet. Raden "Andel av intresseföretagens resultat" redovisas bland intäkter.

Kostnaderna har delats in i personalkostnader, avskrivningar och övriga rörelsekostnader. Tidigare delades kostnaderna in i personalkostnader, ICT-kostnader och övriga kostnader. OP-bonus till ägarkunder redovisas på en egen rad efter kostnaderna.

De tidigare raderna "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" och "Skulder för skadeförsäkringsrörelse" i balansräkningens har delats upp på andra rader som bäst beskriver innehållet. Försäkringskulden redovisas på en ny rad.

Hur värderingen av ränte- och valutaswappar bokförs i balansräkningens

Bokföringen av värderingar av ränte- och valutaswappar i balansräkningens har ändrats. Det bokföringssätt som tillämpades tidigare granskade räntevärderingarna för enskilda instrument och valutakursvärderingen för instrumentet skilt för sig till bruttovärde. Det nya bokföringssättet som baserar sig på instrumentspecifik nettovärdering beskriver bättre än det tidigare fordrings- eller skuldförhållandet mellan avtalsparterna.

Värderingarna av ränte- och valutaswappar bokförs i balansräkningens i posten Derivatinstrument. Jämförelseuppgifterna i balansräkningens är justerade. Derivatinstrumenten bland jämförelseperiodens fordringar och skulder har minskat med cirka 690 miljoner euro.

Not 2 Nyckeltal och formler för nyckeltalen

	1-12/2016	1-12/2015
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	10,4	14,8
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	12,2	11,5
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,7	1,0
Kostnadernas andel av intäkterna, %	47,6	41,9
Antalet anställda i genomsnitt	2 401	2 446

ALTERNATIVA NYCKELTAL

Europeiska värdepappersmyndighetens (ESMA) nya anvisningar om alternativa nyckeltal trädde i kraft 3.7.2016. Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder. Alternativa nyckeltal ska inte betraktas som ersättande mätare jämfört med de nyckeltal som definieras i IFRS-bokslutsreglerna.

Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpas presenteras nedan och de motsvarar till innehållet de nyckeltal som presenterats tidigare.

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	$\frac{\text{Periodens totalresultat}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$
Kostnadernas andel av intäkterna, %	$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nedskrivningar av fordringar} \times (\text{dagar i räkenskapsperioden} / \text{dagar i rapportperioden})}{\text{Kredit- och garantistocken vid rapportperiodens slut}} \times 100$
Skadeförsäkringens nyckeltal:	
Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader + avskrivningar/justeringar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	Skadeprocent + driftskostnadsprocent Riskprocent + omkostnadsprocent
Omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$
Operativ skadeprocent	$\frac{\text{Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$
Operativ driftskostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$

Operativ totalkostnadsprocent	Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent
Operativ riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)	$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
Operativ omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden}} \times 100$
NYCKELTAL SOM KALKYLERAS SEPARAT	
Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Tier 1-kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägt exponeringsbelopp}} \times 100$
Solvensprocent	$\frac{\text{Kapitalbas}}{\text{Kapitalkrav (SCR)}} \times 100$
Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}} \times 100$
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflödena - likviditetsinflöden i stressituationer}} \times 100$
Avkastning på ekonomiskt kapital, %	$\frac{\text{Resultat och kundbonus efter skatt (12 månaders glidande)}}{\text{Ekonomiskt kapital i snitt}} \times 100$

SKADEFÖRSÄKRINGENS OPERATIVA RESULTAT	1-12/2016	1-12/2015	Förändring %
Milj. €			
Premieintäkter	1 418	1 396	1,6
Försäkringsersättningar	-979	-972	0,8
Driftskostnader	-263	-247	6,5
Avskrivningskorrigerig av immateriella tillgångar	-21	-21	-0,3
Försäkringstekniskt bidrag	154	156	-0,8
Placeringsintäkter och -kostnader	102	133	-23,0
Övriga intäkter och kostnader	-25	-22	15,5
Resultat före skatt	231	267	-13,2
Förändring i fonden för verkligt värde, brutto	69	-92	
Resultat före skatt till verkligt värde	300	175	71,3

Vid beräkningen av Skadeförsäkringens nyckeltal används skadeförsäkringsbolagens rörelsevissa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Not 3 Räntenetto

Milj. €	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015
Ränteintäkter				
Fordringar på kreditinstitut	11	15	40	46
Fordringar på kunder				
Lån	90	72	302	285
Finansiella leasingfordringar	4	5	18	19
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	0	0	0	0
Skuldebrev				
Som innehas för handel	2	2	8	11
Som kan säljas	26	32	117	136
Som hålls till förfall	0	0	0	0
Lån och fordringar	0	0	1	3
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	238	318	1 073	1 331
Säkring av verkligt värde	-31	-30	-130	-120
Säkring av kassaflöde	2	3	9	11
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	0	0	0	0
Övriga	2	2	7	9
Totalt	344	420	1 447	1 732
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	40	19	84	56
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0	0	0
Skulder till kunder	-2	4	0	16
Skuldebrev emitterade till allmänheten	46	52	179	215
Efterställda skulder				
Kapitallån	1	3	8	9
Övriga	11	11	44	41
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	239	312	1 048	1 318
Säkring av verkligt värde	-36	-37	-142	-147
Övriga	-9		-9	
Övriga	2	1	7	4
Totalt	293	364	1 218	1 512
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	51	55	229	220
Säkringsinstrument	41	-15	-132	-21
Värdeförändringar i de säkrade posterna	-41	16	130	21
Räntenetto	50	56	228	220

Not 4 Försäkringsnetto

Milj. €	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015
Premieintäkter, netto				
Premieinkomst	272	257	1 443	1 417
Återförsäkrares andel	-7	-1	-12	-10
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	94	114	-14	-8
Återförsäkrares andel	-1	-11	3	-2
Totalt	358	359	1 420	1 397
Ersättningar, netto				
Betalda ersättningar	-220	-207	-862	-804
Återförsäkrares andel	4	2	29	25
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-1	-44	-27	-114
Återförsäkrares andel	-5	16	-23	8
Totalt	-223	-233	-883	-885
Övriga poster i skadeförsäkring	1	-2	-3	-5
Försäkringsnetto totalt	135	124	534	507

Not 5 Provisionsintäkter, netto

Milj. €	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015
Provisionsintäkter				
Utlåning	8	12	40	44
Inlåning	0	0	0	0
Betalningsrörelse	7	8	29	31
Värdepappersförmedling	5	5	16	21
Värdepappersemissioner	1	2	6	11
Fonder	0	0	0	0
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	3	2	11	7
Garantier	3	3	13	13
Försäkringsförmedling	3	3	16	15
Övriga	3	1	8	3
Totalt	34	35	140	146
Provisionskostnader				
Betalningsrörelse	3	4	11	15
Värdepappersförmedling	2	2	7	8
Värdepappersemissioner	0	1	1	3
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	1	2	4	4
Försäkringsrörelsen	24	17	76	69
Övriga	18	4	43	11
Totalt	48	29	143	109
Provisionsintäkter, netto, totalt	-14	6	-4	37

Not 6 Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. €	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Skuldebrev	34	17	106	89
Egetkapitalinstrument	6	10	11	99
Utdelningar	6	10	36	53
Nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar	-3	-1	-16	-9
Totalt	43	35	137	232
Som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen				
Försäkring				
Skuldebrev	-11	0	-4	-1
Derivatinstrument	16	1	11	6
Bankrörelse och Övrig rörelse				
Värdepappershandel	42	1	89	65
Valutaverksamhet	11	16	38	39
Förvaltningsfastigheter	4	3	12	14
Totalt	61	21	146	125
Som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet				
Lån och övriga fordringar	-2	0	1	1
Nedskrivningar och återföringar av nedskrivningar		0	0	0
Totalt	-2	0	1	1
Skadeförsäkring				
Upplösning av diskontering	-9	-9	-36	-38
Totalt	-9	-9	-36	-38
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	94	47	247	319

Not 7 Nedskrivningar av fordringar

Milj. €	10-12/ 2016	10-12/ 2015	1-12/ 2016	1-12/ 2015
Fordringar som nedskrivits som kredit-och garantiförluster	0	29	37	37
Återföringar av fordringar som avskrivits	0	0	-1	-1
Ökning av individuella nedskrivningar	27	13	41	33
Minskning av individuella nedskrivningar	-4	-30	-46	-38
Gruppvisa nedskrivningar	1	-2	5	-2
Nedskrivningar av fordringar totalt	23	9	37	29

Not 8 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

Tillgångar, milj. €	Lån och fordringar	Investeringar som hålls till förfall	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen*	Finansiella tillgångar som kan säljas	Säkringsinstrument	Totalt
Kontanta medel	9 336					9 336
Fordringar på kreditinstitut	9 458					9 458
Derivatinstrument			4 292		386	4 678
Fordringar på kunder	18 702					18 702
Skuldebrev		79	975	15 127		16 182
Egetkapitalinstrument			0	807		807
Ovriga finansiella tillgångar	2 520					2 520
Finansiella tillgångar	40 017	79	5 268	15 934	386	61 684
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 290
Totalt 31.12.2016	40 017	79	5 268	15 934	386	62 974

Tillgångar, milj. €	Lån och fordringar	Investeringar som hålls till förfall	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen*	Finansiella tillgångar som kan säljas	Säkringsinstrument	Totalt
Kontanta medel	8 469					8 469
Fordringar på kreditinstitut	9 678					9 678
Derivatinstrument			4 760		285	5 045
Fordringar på kunder	17 183					17 183
Skuldebrev		94	852	13 714		14 661
Egetkapitalinstrument				754		754
Ovriga finansiella tillgångar	1 989					1 989
Finansiella tillgångar	37 320	94	5 612	14 468	285	57 780
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 185
Totalt 31.12.2015	37 320	94	5 612	14 468	285	58 964

* Balansposten investeringstillgångar omfattar skade- och livförsäkringens skuldebrev och egetkapitalinstrument som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Skulder, milj. €	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instrument	Totalt
Skulder till kreditinstitut		10 332		10 332
Derivatinstrument	4 056		341	4 398
Skulder till kunder		16 178		16 178
Försäkringsskuld		3 008		3 008
Skuldebrev emitterade till allmänheten		19 826		19 826
Efterställda skulder		1 592		1 592
Övriga finansiella skulder		3 022		3 022
Finansiella skulder	4 057	53 957	341	58 355
Andra skulder än finansiella skulder				614
Totalt 31.12.2016	4 057	53 957	341	58 969

Skulder, milj. €	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instrument	Totalt
Skulder till kreditinstitut		5 209		5 209
Derivatinstrument	4 661		298	4 959
Skulder till kunder		17 549		17 549
Försäkringsskuld		2 917		2 917
Skuldebrev emitterade till allmänheten		19 475		19 475
Efterställda skulder		1 737		1 737
Övriga finansiella skulder		2 878		2 878
Finansiella skulder	4 661	49 766	298	54 726
Andra skulder än finansiella skulder				497
Totalt 31.12.2015	4 661	49 766	298	55 223

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 268 miljoner euro (221) högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 9 Klassificering av finansiella instrument återkommande värderade tillverkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2016, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldinstrument	472	495	8	975
Derivatinstrument	6	4 512	160	4 678
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Egetkapitalinstrument	464	61	281	807
Skuldinstrument	11 276	3 525	326	15 127
Totalt	12 218	8 594	776	21 588

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2015, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldinstrument	616	215	21	852
Derivatinstrument	2	4 866	177	5 045
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Egetkapitalinstrument	418	53	283	754
Skuldinstrument	10 385	3 043	286	13 714
Totalt	11 421	8 177	767	20 365

Skuldernas verkliga värden 31.12.2016, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Övriga		0		0
Derivatinstrument	10	4 280	107	4 398
Totalt	10	4 280	107	4 398

Skuldernas verkliga värden 31.12.2015, milj. €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Övriga		0		0
Derivatinstrument	35	4 789	135	4 959
Totalt	35	4 789	135	4 959

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats på börser, företags, stators och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbankskoncernens OTC-derivat samt företags, stators och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på värderingsdagen på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består av prisuppgifter från utomstående.

Omklassificering mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika nivåer anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, milj. €	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument	Finansiella	Tillgångar totalt
			tillgångar som kan säljas	
Ingående balans 1.1.2016	21	177	569	767
Resultaträkningens nettointäkter	-13	-16	-11	-41
Nettointäkter i rapporten över totalresultat			19	19
Förvärv			61	61
Försäljningar			-48	-48
Omklassificering till Nivå 3			124	124
Omklassificering från Nivå 3			-105	-105
Utgående balans 31.12.2016	8	160	608	776

Finansiella skulder, milj. €	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	Derivat-instrument	Skulder	
			totalt	
Ingående balans 1.1.2016			135	135
Resultaträkningens nettointäkter			-28	-28
Utgående balans 31.12.2016			107	107

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2016

Milj. €	Räntenetto	Netto-intäkter från placerings-verksamhet	Rapport över	Netto-
			total- resultat/ förändring i fonden för	intäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Realiserade nettointäkter	-13			-13
Orealiserade nettointäkter	11	-11	19	19
Nettointäkter totalt	-2	-11	19	6

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som OP Företagsbanken emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan. Dessutom har till Nivå 3 klassificerats derivat med lång löptid, för vilka den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2016.

Not 10 Derivatinstrument

	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde*	
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
31.12.2016, milj. €						
Räntederivat	43 438	89 073	67 384	199 895	4 113	4 047
Clearas via central motpart	7 919	33 999	30 761	72 679	1 186	1 335
Valutaderivat	29 989	11 607	3 644	45 241	1 693	1 676
Aktie- och indexbundna derivat		6		6	1	
Kreditderivat	19	296	13	328	10	7
Övriga derivat	285	553	2	840	64	23
Derivat totalt	73 732	101 535	71 043	246 310	5 881	5 753

	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde*	
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
31.12.2015, milj. €						
Räntederivat	42 705	94 574	65 165	202 445	4 421	4 333
Clearas via central motpart	7 712	26 807	24 664	59 183	890	863
Valutaderivat	31 199	9 769	6 706	47 674	1 529	1 480
Aktie- och indexbundna derivat	282	6		288	15	
Kreditderivat	15	126	82	223	10	13
Övriga derivat	208	733	14	955	83	62
Derivat totalt	74 410	105 208	71 966	251 584	6 057	5 888

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som i balansräkningen redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 11 Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting

Finansiella tillgångar

31.12.2016, milj. €	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	
Derivat	5 829	-1 151	4 678	-2 472	-1 177	1 030

31.12.2015, milj. €	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Mottagna säkerheter	
Derivat	5 915	-870	5 045	-3 446	-1 030	568

Finansiella skulder

31.12.2016, milj. €	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	
Derivat	5 704	-1 307	4 398	-2 472	-1 139	786

31.12.2015, milj. €	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balansräkningen**	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Allmänna avtal om derivatkontrakt***	Ställda säkerheter	
Derivat	5 799	-840	4 959	-3 446	-1 061	452

* Inkl. det netto av derivat som clearats dagligen som ingår i kontanta medel, sammanlagt -147 (22) miljoner euro.

** Verkligt värde utan upplupen ränta.

*** Enligt praxis ingås allmänna avtal om derivatkontrakt med alla derivatmotparter.

Clearing av OTC-derivat via centrala motparter

I februari 2013 övergicks till clearing via centrala motparter i enlighet med EMIR-förordningen (Förordning (EU) nr 648/2012). Standardiserade OTC-derivattransaktioner med finansiella motparter clearas med London Clearing House. I den här handlingsmodellen ändras den centrala motparten vid slutet av den dagliga clearingprocessen till derivatmotpart och derivatens dagliga betalningar kvittas med derivatmotparten. Dagligen antingen betalas eller mottas en säkerhet som motsvarar förändringen i det verkliga värdet på öppna avtal (variation margin). De räntederivat som clearas via centrala motparter kvittas i balansräkningen.

Övrig bilateral clearing av OTC-derivat

På derivataffärer mellan koncernen och övriga kunder samt sådana derivataffärer som inte clearas via centrala motparter enligt förordningen, tillämpas antingen ISDAs, koncernens egna eller Finansbranschens Centralförbunds allmänna avtal om derivatkontrakt. På basis av de här avtalen kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredo visas i balansräkningen.

Not 12 Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

31.12.2016, milj. €	Inte ned- skrivna (brutto)	Ned- skrivna (brutto)	Totalt	Individuella nedskriv- ningar	Gruppvisa nedskriv- ningar	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder						
Fordringar på kreditinstitut	9 460		9 460		2	9 458
Fordringar på kunder, varav	17 434	243	17 677	219	23	17 435
Bankgarantifordringar	0	2	2	2	0	0
Finansiell leasing	1 268		1 268			1 268
Totalt	28 161	243	28 405	219	25	28 160
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis						
Företag	15 463	242	15 706	218	12	15 475
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 467		10 467		2	10 464
Hushåll	1 558	1	1 559	1	11	1 548
Ideella organisationer	290	0	290	0	0	290
Offentlig sektor	383		383		0	383
Totalt	28 161	243	28 405	219	25	28 160
31.12.2015, milj. €	Inte ned- skrivna (brutto)	Ned- skrivna (brutto)	Totalt	Individuella nedskriv- ningar	Gruppvisa nedskriv- ningar	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder						
Fordringar på kreditinstitut	9 680		9 680		1	9 678
Fordringar på kunder, varav	16 008	252	16 261	224	19	16 018
Bankgarantifordringar	0	10	10	10	0	0
Finansiell leasing	1 166		1 166			1 166
Totalt	26 854	252	27 106	224	20	26 862
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis						
Företag	14 385	252	14 637	224	11	14 402
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 567		10 567		2	10 565
Hushåll	1 351		1 351		7	1 344
Ideella organisationer	207	0	207	0	0	207
Offentlig sektor	344		344		0	344
Totalt	26 854	252	27 106	224	20	26 862

Problemfordringar 31.12.2016, milj. €	Icke nödlidande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-per- forming") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Individuella ned- skrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Över 90 dagar förfallna fordringar		95	95	81	13
Sannolikt obetalda		268	268	133	135
Lånefordringar som beviljats en eftergift	35	20	55	5	50
Totalt	35	382	417	219	198

Problemfordringar 31.12.2015, milj. €	Icke nödlidande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-per- forming") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Individuella ned- skrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Över 90 dagar förfallna fordringar		111	111	93	17
Sannolikt obetalda		242	242	128	113
Lånefordringar som beviljats en eftergift	47	9	56	3	54
Totalt	47	362	409	224	184

Nyckeltal, %	31.12.2016	31.12.2015
Individuella nedskrivningar, % av problemfordringar	52,6 %	54,9 %

Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som avtal som sannolikt blir obetalade rapporteras avtal i de svagaste ratingklasserna (F för privatkunder och 11-12 för övriga). Som lånefordringar som beviljats en eftergift rapporteras fordringar där villkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmåga försämrats. Lånevillkoren för omförhandlade fordringar har mildrats till följd av kundens ekonomiska svårigheter till exempel genom att bevilja kunden amorteringsfrihet för 6-12 mån.

Not 13 Försäkringsrörelsens skulder

Milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Avsättningar för oreglerade skador		
Avsättningar för pensioner	1 434	1 386
Övriga avsättningar för oreglerade skador	988	970
Räntekomplettering (värdet av försäkringskuldens säkringar)	8	0
Totalt	2 430	2 357
Avsättning för intjänade premier	578	560
Totalt	3 008	2 917

Not 14 Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Obligationslån	11 738	12 937
Bankcertifikat, företagscertifikat och ECP	8 088	6 538
Totalt	19 826	19 475

Not 15 Fonden för verkligt värde efter skatt

	Finansiella tillgångar som kan säljas			Totalt
	Skuldebrev	Egetkapital- Instrument	Säkring av kassaflödet	
Milj. €				
Ingående balans 1.1.2016	32	77	11	120
Förändringar i verkligt värde	78	47	1	126
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-12	-27		-38
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen	0	16		16
Överföringar till räntenetto			-9	-9
Uppskjuten skatt	-13	-7	1	-19
Utgående balans 31.12.2016	85	106	6	197

	Finansiella tillgångar som kan säljas			Totalt
	Skuldebrev	Egetkapital- Instrument	Säkring av kassaflödet	
Milj. €				
Ingående balans 1.1.2015	102	112	17	231
Förändringar i verkligt värde	-70	18	4	-48
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-19	-70		-88
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen	1	8		9
Överföringar till räntenetto			-11	-11
Uppskjuten skatt	18	9	1	28
Utgående balans 31.12.2015	32	77	11	120

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 245 miljoner euro (150) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 49 miljoner euro (30). Vid slutet av rapportperioden ingick i fonden för verkligt värde totalt 139 miljoner euro (107) i positiva värdeförändringar och totalt 7 miljoner euro (12) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument.

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna och resultatförda nedskrivningar.

Not 16 Ställda säkerheter

Milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Inteckningar		1
Panter	1	3
Övriga	4 973	528
Övriga ställda säkerheter		
Panter *	3 351	3 969
Ställda säkerheter totalt	8 324	4 501
Övriga skulder med säkerhet	3 443	507
Skulder med säkerhet totalt	3 443	507

* varav 1 500 miljoner euro utgör säkerhet för den dagsinterna limiten.

Not 17 Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Garantier	716	765
Garantiansvar	1 460	1 402
Kreditlöften	5 470	5 745
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	344	173
Övriga åtaganden*	677	394
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	8 667	8 480

* Varav skadeförsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 156 miljoner euro (121).

Not 18 Kapitaltäckning för kreditinstitut

Kapitaltäckningen för kreditinstitut har redovisats i enlighet med EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) (CRR).

Kapitalbas, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
OP Företagsbankskoncernens eget kapital	4 005	3 741
Försäkringsbolagens inverkan på eget kapital avdras	-279	-365
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-6	-11
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	3 720	3 364
Immateriella tillgångar	-76	-73
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-23	-20
Planerad vinstutdelning	-201	-155
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-126	-115
Kärnprimärkapital (CET1)	3 295	3 001
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	140	192
Primärkapitaltillskott (AT1)	140	192
Primärkapital (T1)	3 435	3 193
Debenturlån	1 193	1 207
Supplementärkapital (T2)	1 193	1 207
Kapitalbas totalt	4 628	4 400

På kapitallån har tillämpats övergångsbestämmelser för gamla kapitalinstrument. I juni 2016 löstes in ett kapitallån på JPY10 miljarder, av vilket 52 miljoner euro under jämförelseperioden hade räknats till kapitalbasen.

Totalt riskvägt exponeringsbelopp, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Kredit- och motpartsrisk	19 354	18 155
Schablonmetoden (SA)	1 861	1 778
Exponeringar mot stater och centralbanker	33	23
Institutsexponeringar	51	53
Företagsexponeringar	1 623	1 575
Hushållsexponeringar	12	75
Övriga**	64	51
Internmetoden (IRB)	17 493	16 377
Institutsexponeringar	1 141	1 147
Företagsexponeringar	11 551	10 725
Hushållsexponeringar	983	710
Aktieexponeringar *	3 741	3 730
Övriga	77	65
Marknads- och avvecklingsrisken, schablonmetoden	1 329	1 450
Operativ risk, schablonmetoden	1 163	1 297
Övriga risker***	253	390
Totalt	22 099	21 292

* Riskvikten för aktieexponeringar inkluderar 3,7 miljarder euro för OP Gruppens interna investeringar i försäkringsföretag.

** Av riskvikten i posten Övriga består 45 miljoner euro (31) av uppskjutna skattefordringar som behandlas med riskvikten 250 procent av kärnprimärkapitalen i stället för att dras av.

*** Värdejustering av exponeringar (CVA)

Relationstal, %	31.12.2016	31.12.2015
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	14,9	14,1
Tier 1 -kapitalrelation	15,5	15,0
Kapitalrelation	20,9	20,7

Relationstal utan övergångsbestämmelser, %	31.12.2016	31.12.2015
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	14,9	14,1
Tier 1 -kapitalrelation	14,9	14,1
Kapitalrelation	20,3	19,8

Kapitalkrav, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Kapitalbas	4 628	4 400
Kapitalkrav	2 327	2 238
Buffert för kapitalkrav	2 301	2 162

Kapitalkravet består av minimikravet 8 %, kapitalkonserveringsbufferten 2,5 % och ländersvisa kontracykliska buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Not 19 Exponeringar enligt ratingklass

Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

31.12.2016							
Ratingklass	Exponerings belopp (EAD), milj. €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD i snitt, %	Riskvägda poster, milj. €	Riskvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, milj. €
1,0-2,0	1 028	92,5	0,0	44,7	154	15,0	0
2,5-5,5	13 003	74,9	0,2	44,3	4 956	38,1	10
6,0-7,0	3 671	71,4	1,2	44,1	3 440	93,7	19
7,5-8,5	1 932	69,6	4,4	44,5	2 732	141,4	38
9,0-10,0	116	54,3	22,7	44,7	268	230,8	12
11,0-12,0	374	53,2	100,0	46,1			173
Totalt	20 124	74,0	0,9	44,3	11 551	58,5	252

31.12.2015							
Ratingklass	Exponerings belopp (EAD), milj. €	CF, genom- snitt, %	PD, genom- snitt, %	LGD i snitt, %	Riskvägda poster, milj. €	Riskvikt, genom- snitt, %	Förväntad förlust, milj. €
1,0-2,0	1 119	92,1	0,0	44,7	167	14,9	0
2,5-5,5	12 410	70,9	0,2	44,5	5 031	40,5	11
6,0-7,0	2 823	72,3	1,3	44,4	2 759	97,7	16
7,5-8,5	1 658	70,7	4,4	44,5	2 371	143,0	32
9,0-10,0	181	54,7	17,6	44,1	397	219,3	14
11,0-12,0	369	60,7	100,0	46,0			170
Totalt	18 561	71,5	0,9	44,5	10 725	59,0	243

I PD-genomsnittet och riskvikten har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0. Beräkningen talen för riskvikt, genomsnitt för raderna totalt har preciserats och jämförelseuppgifterna har korrigerats till motsvarande delar.

Not 20 Försäkringsbolagens solvens

Milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Medräkningsbara kapitalbasmedel	983	1 105
Solvenskapitalkrav (SCR)		
Marknadsrisk	483	467
Försäkringsrisk	293	286
Motpartsrisk	31	27
Operativ risk	43	44
Diversifieringseffekter och förlusttäckningskapacitet	-164	-126
Totalt	687	698
Buffert för SCR	296	407
SCR-relation, %	143	158
SCR-relation, % (utan övergångsbestämmelse)	127	139

Övergångsbestämmelserna har beaktats i siffrorna för Solvens II och de motsvarar OP Gruppens värdering.

Not 21 Närståendetransaktioner

OP Företagsbankskoncernens närstående består av moderbolaget OP Andelslag, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till OP Företagsbankskoncernens ledning räknas OP Företagsbanken Abp:s verkställande direktör och ledamöterna i styrelsen. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesåtiö och systerföretagen i OP Andelslagskoncernen.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närståendetransaktionerna efter 31.12.2015.

Finansiell information 2017

OP Företagsbanken Abp offentliggör följande finansiella information på basis av sin regelbundna informationsskyldighet i egenskap av emittent av värdepapper:

Delårsrapporterna 2017 offentliggörs följande dagar:

Delårsrapport 1.1–31.3.2017	27.4.2017
Delårsrapport 1.1–30.6.2017	2.8.2017
Delårsrapport 1.1–30.9.2017	1.11.2017

Helsingfors 2.2.2017

OP Företagsbanken Abp
Styrelsen

Närmare upplysningar:

Verkställande direktör Jouko Pölönen, tfn 010 253 2691

Kommunikationsdirektör Carina Geber-Teir, tfn 010 252 8394

www.op.fi, www.pohjola.fi